

nižje gimnazije v Celju ter smatrajo to odpravo kot očitno krivico, storjeno slov. narodu, ter žaljenje narodne časti, in pozivljajo svojega državnega in deželnega poslanca, da stori složno z drugimi poslanci vse korake ter porabi vse le mogoče pripomočke, da se odpravi ta slov. narodu storjena krivica.

3. Na shodu v Kozjem dne 25. julija zbrani volilci prosijo svojega deželnozborskega zastopnika, naj dela na to, da se trgi Kozje, Pilštanj, Podsreda in Podčetrtek uvrsté pri deželnozborski volitvi v mestno skupino; Pilštanj, Podsreda in Podčetrtek pa tudi pri državnozborski volitvi.

4. Na shodu v Kozjem dne 25. julija zbrani volilci prosijo svojega poslanca, naj dela na to, da se ob času kužnih belezni in ob času kontumaca davkoplačevalci ne rubijo, kakor tudi da se zaradi vsake malenkosti sejmi ne prepovedó.

5. Na shodu v Kozjem dne 25. julija zbrani volilci prosijo g. poslanca, naj bi se v deželnem zboru potegoval za zgradbo okrajne ceste Lesično-Št. Jurij in da se ta cestna zadeva brž ko brž spravi v pravi tir.

Oglasilo se je še veliko volilcev z raznimi prošnjami na g. poslanca. Zlasti so ga vsi enoglasno prosili, naj se poteguje za 6letni in poldnevni poduk na ljudskih šolah; naj dela na to, da se dohodninski davek deloma odstrani, deloma polajša, zlasti malim obrtnikom. Gosp. Žičkar se končno srčno zahvali za vse zaupanje, pozivlja zlasti občinske zastope, naj sodelujejo z njim, naj ga podpirajo itd., potem izrazi svoje začudenje nad tolikim številom zbranih volilcev, kar še do sedaj ni dočakal. S trikratnim živio-klicem na presvetlega cesarja zaključí predsednik velikanski shod.

Cerkvene zadeve.

Občni zbor Leonove družbe.

Leonova družba je zveza katoliških učenjakov v Avstriji, ki se trudijo, da bi znanost res v pravem pomenu besede napredovala, in se razločujejo od takozvanih in toli hvalisanih »naprednjakov« s tem, da hočejo krščanska načela zopet postaviti za temelj pravi znanosti. Ta družba je imela svoje letošnje zborovanje v nemško-liberalnem Celovcu. Tudi iz Maribora so se udeležili odlični gospodje tega zborovanja: preč. g. kan. dr. Mlakar s par duhovniki in sami milostivi knezoškof so se tudi vkljub mnogemu delu in naporu vendarle podali v vrsto onih, ki bijejo hud boj z »uma svetlim mečem«, da bi jih s svojo navzočnostjo in vzgledom še bolj navduševali.

Ob tej priliki, tako poroča »Mir«, so naš m. knez dne 26. julija obiskali v spremstvu monsignora Nagla, vodje zavoda »Anima« v Rimu, našo Mohorjevo tiskarno. Vodil ju je preč. g. drž. poslanec Lamb. Einspieler. Mil. g. knezoškof so si podrobno ogledali tiskarno, bukvoveznico itd. ter se mudili nekoliko časa tudi v stanovanju g. poslovodje Vek. Legata. Tiskarnično osebje so počastili s prijaznim nagovorom, mu podelili svoj višjepastirski blagoslov ter mu naklonili bogato darilo v denarju. Mil. g. knezoškof so se v svoji znani ljubeznivosti zanimali za vse podrobnosti, katere jim je pojasnjeval g. poslovodja, imeli so za vsakega delavca posebej kako bodrilno besedo ter so v tiskarni celo sami poprijeli za ročaj gladilnice, da poskusijo, kako ntrudljivo je delo. Ta obisk je vse razveselil, pa je tudi časten za tiskarno, kakor za Mohorjevo družbo sploh.

Tudi Slovenci že imamo prav potrebno znanstveno društvo, svojo »Leonino«. Njen podpredsednik je po-

hitel v Celovec, da izrazi posestrinin pozdrav slovenske mlade družbe. Njeno glasilo »Katoliški Obzornik« se tiska v 900 izvodih. Obeta se lep napredek v korist katoliški vedi in v blagor sicer malega, toda nadarjenega in v katoliškem prepričanju trdnega slovenskega naroda. Tako je poročal dr. Krek.

Med zborovalci je bilo lepo število slovečih učenjakov, katerih imena so poznana po vsem cesarstvu in še drugje. Gotovo je njih navzočnost v liberalnem Celovcu važnega pomena bila, dobrim v veselje, mlačnim v bodrilo, slabim v strah. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Peronospora ali strupena rosa ter način, kako se tej bolezni obraniti.

(Govoril dne 27. maja na podučnem shodu središkega bralnega društva »Edinost« Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.)

(Dalje.)

Azurin — od nekaterih vinogradnikov priporočeno sredstvo zoper peronosporo.

Predno govorim o toli važnih pripravah za škropljenje, namreč o škroplilnicah, rad bi še omenil nekoliko besed o nekem drugem sredstvu, katero se tudi in sicer namesto bakreno-apnene zmesi rabi po nekaterih krajih proti peronospori, to je takoimenovani azurin. To tvarino nekateri hranijo kot uspešno, drugi pa ji zopet odrekajo vsako vrednost.

Leta 1892., ko sem bil nekaj časa slušatelj posebnega tečaja na vinarski šoli v Mariboru, delali so z azurinom tamkaj poskuse in sicer na krompirju — toda ti poskusi baje niso imeli najboljših uspehov.

Jaz tega sredstva danes tukaj ne bi navajal, ko bi ne čital v jedni številki klosterneuburskega vinarskega lista * slavospeva azurinu, kot zelo uspešnemu pripomočku zoper strupeno roso. Dotično poročilo je dopis iz Ogorskega in sicer iz Nagy-Marósa in se glasi v prevodu blizu tako-le:

»Škropi se tú zvečine s knittenfeldskim azurinom, kateremu se daje prednost pred bakreno-apneno zmesjo, ker ima 1. isti uspeh kakor modra galica in ker je 2. mnogo cenejši. Tudi se škroplilnice pri uporabi azurina ne mašijo, kakor se to pri škropljenju z bakreno-apneno zmesjo često dogodi.

Priporočam pa »Knittenfelder Patent Krystall-azurin« — kojega se vzame na hektoliter vode 1½ do 2 zavojčka ali 5 do 6 zavojčkov na polovnjak. Vsak drug azurin je za te namene nerabljev. Ker se azurin hitro raztopi, je mešanica kmalu pripravljena in delavec z veseljem škropi, ker mu škroplilnica ne dela nobenih neprilik.

Z ozirom na to res dokaj ugodno sodbo o azurinu, naročil sem tudi jaz nekaj zavojčkov te snovi — ne morebiti zato, da bi se za to sredstvo takoj ogrel, ampak zato, da bom napravil z njim nekaj poskusov in sicer v prav majhni meri. Ako bi se večkratni poskusi obnesli, bilo bi to za nas brez dvoma velike vrednosti, zakaj pri uporabi azurina izognili bi se nadležnemu tehtanju ali vaganju pa tudi neprilicnemu dodajanju apna; vrh tega pa pride tudi škropljenje mnogo ceneje kakor pri uporabi galice.

Nekoliko besed o škroplilnicah.

Za dobro škropljenje treba tudi dobre priprave, namreč dobre škroplilnice.

Lastnosti dobe škroplilnice pa so te-le:

* Weinlaube, Nr. 18. letnik 1897.

1. Da ista škropivo prav na drobno razpršuje. Kapljice morajo biti tako drobne, da so podobne fini rosi ali megli, kakor smo to že prej slišali. Da zamoremo pri nakupovanju presoditi, kako fino škropilnica škropi, treba, da nastavimo razpršilnik proti kaki steni; tam potem lahko vidimo, kako na drobno je pokrila tekočina dotično ploskev.

2. Pogoji dobre škropilnice je ta, da se z njo enakomerno in brez velike težave dela Brenta ali puta ne sme biti pretežka. Škropljenje je jedno najtežavnejših in nagnusnejših vinogradnih opravil; če torej obesiš na viničarja kako gromozensko škropilnico tako, da že pod prazno zdihuje, opravljal ti bode delo le na pol in še pri tem bode godrnjal.

3. Pogoji je ta, da se hitro ne pokvari ter da se da lahko osnažiti, da je torej kolikor mogoče priprosta. Čim bolj je škropilnica komplicirana, tem manj je navadno vredna, ker si je vinogradnik ne more sam popraviti.

Proste, dobro narejene škropilnice z lesenimi brenkami, kakoršne narejajo tu in tam naši domači obrtniki, so dostikrat radi tega prav priporočljive, ker so priproste in ker imamo izdelovatelja lahko takoj pri rokah, ako se nam kaj pokvari. Pošiljati škropilnico v mesto v času, ko bi jo najbolj rabili, ne gre, zakaj s škropljenjem se ne more odlašati, kakor n. pr. s kopjo ali s kakim drugim vinogradnim delom.

4. Pogoji, na kateri je treba pri nakupovanju škropilnice tudi ozir jemati, je ta, da je priprava primeroma po ceni. A tu gre pomniti, da je, kakor vsaka dobra reč, tako tudi škropilnica, ki se da mnogo let rabiti, vredna svoje cene, in je, če tudi se nam na prvi hip draga zdi, primeroma še bolj po ceni, kakor pa kaka na videz cena, ki se že pri prvem poskusu pokvari ali celo potere.

Sejmovi. Dne 9. avgusta na Svetini pri Celju. Dne 10. avgusta pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, v Brežicah, Lučanah, Radgoni, Podčetrtku, Slov. Gradcu in Celju. Dne 12. avgusta v Veržetu, pri Sv. Juriju v Slov. gor. in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Celja. (Razpored velike slavnosti) povodom otvoritve »Narodnega doma« v Celju in blagoslovljenja zastave telovadnega društva »Celjski Sokol«. I. Dne 7. avgusta 1897. Ob 8. uri zvečer v gledališki dvorani »Narodnega doma«: a) Prolog. b) Gledališka predstava: »V Diogenovem sodu«. Uprizori »Dramatično društvo« iz Ljubljane. c) Koncert. Pri koncertu svira slavna gradska vatrogasna glasba iz Zagreba in nastopijo razna pevka društva. Podrobni vsprejdi razdelili se bodo pri vstopu. — II. Dne 8. avgusta 1897. Sprejem došlih društev na kolodvoru. Zajutrak v »Narodnem domu«. Ob 10. uri odkorakajo vsa društva iz »Narodnega doma« na slavnostni prostor, kjer se bode služila ob 11. uri sv. maša pod milim nebom. Pri maši svira godba. Slavnostno blagoslovljenje zastave »Celjskega Sokola«. Zastavi kumuje velerodna gospa Mara pl. Berks-Čopova, soproga grajščaka in slovenskega državnega poslanca vlr. gosp. Hugona viteza Berks-a. Slavnostnega zabijanja žebjev udeležijo se blagoslovitelji, kumica in zastopniki vseh društev. Starosta »Celjskega Sokola« pozdravi kumico. Kumica pozdravi vsa navzoča narodna društva. Društva vstopijo se v kolo. Godba zasvira sokolsko koračnico in po nagovoru staroste »Celjskega Sokola« se posestrimi nova zastava z zasta-

vami drugih društev. — Ob 12. uri popoldne odkritje spominske plošče in slovesna otvoritev »Narodnega doma«. Ob 1. uri popoldne skupni obed v veliki dvorani »Narodnega doma«. Pri banketu svira godba. Cena za osebo 1 gld. — Velika ljudska veselica. Ob 3. uri popoldne odhod iz »Narodnega doma« na slavnostni prostor poleg grajščine Lanovž v občini celjske okolice. Vspored: 1. Proste vaje. Izvajajo vsa sokolska društva. 2. Vaje s kiji. Izvajata bratska »Ljubljanski« in »Postojinski Sokol«. 3. Vaje z ročki. Izvaja »Celjski Sokol«. 4. Javna telovadba vseh sokolskih društev na drogu, bradli in konju. 5. Nastop čeških sokolskih društev z različnimi vajami. 6. Nastop raznih pevskih društev. 7. Različne telovadske in atletske vaje. 8. Ljudske igre in prosta zabava. Pri ljudski veselici svira godba. Vstopnina za osebo 10 kr. Sedeži 20 kr. Društva in deputacije so vstopnine prosti. Podrobni vsprejdi dobil se bode pri veselici. Ob 8. uri zvečer plesni venček v veliki dvorani »Narodnega doma«. Vstopnina za rodbino 1 gld. Za osebo 1 krono. Člani zunanjih društev z društvenimi znaki vstopnine prosti. Toaleta prosta.

Iz kozjanskega okraja. (Volitve v okrajni zastop.) Prihodnji teden, dne 9. 10. in 11. avgusta imajo se vršiti volitve v okrajni zastop kozjanski in kakor ste že v »Slov. Gospodarju« naznanili, voli v ponedeljek dne 9. avgusta veleposestvo 9 udov, v torek dne 10. avgusta trgi Kozje 4, Pilstanj 3, Podsreda 3 in Podčetrtek 2, torej 12 zastopnikov. Dne 11. avgusta zberejo se kmečke občine našega okraja in si izberejo 11 zastopnikov v okrajni zastop. — Radovedni smo, kakšen bo izid letošnjih volitev in tem bolj nas zanima, ker je kozjanski okrajni zastop menda jedini na Slovenskem, v katerem imajo večino Slovenci, a zvonec nosijo Nemci, ker je načelnik trd Nemec in vse uradovanje nemško. Pri bližajočih se volitvah bode do zdaj vladajoča stranka gotovo vse storila, da si ohrani vaje. Obžalovati je le, da nekateri Slovenci to stranko tako radi podpirajo, in lahko rečemo, da v našem okraju nam nemškutarji škodovati ne morejo, veliko več pa kimovci. Kdo se ne spominja onih kimovcev okrajnega odbora kozjanskega zastopa, ki so se tako goreče potegnili po časnikih celo za zloglasnega Taxa in ga na vse načine prali pred svetom, a ne dolgo potem moral je vendar zginiti iz Brežic? — Resno zatoorej svarimo vse rodoljube kozjanskega okraja, da se spomnijo svoje dolžnosti! Naj ne volijo sovražnikov ljubega našega materinega jezika in naj ne volijo samih kimovcev, ampak odločne, krščanske zanesljive može, ki imajo za revno ljudstvo srce na pravem mestu. Svarimo še posebej veleposestnike, naj skrbno čujejo, zakaj nasprotniki nam hočejo vriniti g. okrajnega sodnika Gelingsheima.

Iz laškega okraja. (Buren shod.) V nedeljo, dne 1. avgusta je sklical državni poslanec gosp. Žičkar shod volilcev v Laškem v Kukečevi pivarni. Nadejali smo se sicer, da shod ne bo popolnoma mirno iztek, ker je tudi v našem okraju dosti rogoviležev, ali kar so tokrat uprizorili socijalni demokratje, to presega vse meje dostojnosti. Shod se je začel ob 3. uri popoldne. Za predsednika je bil voljen č. g. Janžek, župnik v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Ko je gospod predsednik otvoril shod z zagotovilom, da po govoru državnega poslanca bo vsakemu prosto govoriti, začel je g. Žičkar svoje poročilo. Le malo trenutkov vladal je mir; kajti kmalu so domači socijalni demokrati pod vodstvom tržana, posestnika, gostilničarja in strojevodje v Kukečevi pivarni Majcena začeli rogoviliti. Tudi Ropas je bil navzoč, pa njemu v čast rečem, da se je začetkoma mirno obnašal. Vse opominjanje nič ni izdalo, posebno ker je prišla pomoč iz Celja. Na treh lojterskih vozovih se je pripeljalo iz Celja nad 50 golobradih pobalnikov, le ne-